

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2018-2022 za 2022 rok**

dnia 27. 02. 2023

Zarejestrowano pod nr:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przekazuje sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2018 -2022r. za 2022 rok. Program przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXIX/324/2017 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2018-2022.

Przemoc jest zjawiskiem zrośniętym na stałe z cywilizacją stworzoną przez ludzi. Stanowi ona naruszenie podstawowych praw i wolności człowieka. Przemoc ujmowana zarówno jako indywidualne zachowanie się interpersonalne oraz zjawisko społeczne ma wielopłaszczyznowe uwarunkowania i jest głęboko zakorzeniona w życiu społecznym. Już pierwsze skojarzenia wywołujące ze słowa przemoc mówią nam o sile, wpływie i zmuszaniu kogoś do czegoś. W istocie zdefiniowanie przemocy nie jest łatwą sprawą. Zjawisko to, bowiem obejmuje swoim zasięgiem szeroką gamę zachowań i działań o niezwykle zróżnicowanym natężeniu i intensywności oddziaływania. Przemoc w rodzinie jest problemem społecznym-dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego.

Na terenie Miasta i Gminy Opatów przemoc w rodzinie najczęściej powiązana jest z alkoholizmem, niskimi dochodami rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Najlepszą formą zapobiegania przemocy są działania profilaktyczne. W celu zapobiegania i zminimalizowania przemocy w rodzinie tutaj. Ośrodek na co dzień współpracuje z wieloma instytucjami działającymi na terenie Miasta i Gminy Opatów oraz organizacjami pozarządowymi w celu objęcia osób, rodzin oraz dzieci kompleksowym wsparciem prowadzącym do wyjścia z sytuacji kryzysowej.

W ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni oraz asystent rodziny prowadzą pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi przemocą m.in. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, bytowych, udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, wskazują instytucje zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach i innych ośrodkach wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatów na bieżąco rozpowszechnia informacje (broszurki i ulotki) dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, dostarcza informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, umieszcza powyższe informacje na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, prowadzi bieżącą współpracę z Kuratorami sądowymi, GKRPA, Dzielnicowym KPP, Prokuraturą, Służbą zdrowia, Placówkami oświatowymi itp.

W ramach współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (środki finansowe GKRPA) dzieci z terenu gminy uczestniczyły w zorganizowanych formach wypoczynku. W 2022 r. wypoczynku zimowym w miejscowości Nidzica brało udział 9 dzieci, w wypoczynku letnim także miejscowości Nidzica wzięło udział 10 dzieci. Typowaniem dzieci na wyjazdy zajmowali się pracownicy socjalni oraz asystent rodziny z tutaj. Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci pochodziły z rodzin wieloprotblemowych (w tym przemoc) bądź zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie. Organizatorem wypoczynku była Komenda Hufca ZHP w Opatowie. Pośrednim celem wyjazdu było pokazanie dzieciom obowiązujących norm moralnych i społecznych, nabycie pozytywnych zachowań, możliwość konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

W ramach swoich działań GKRPA w 2022r. zorganizowała 3 szkolenia skierowane do członków GKRPA (łącznie udział wzięło 6 osób) z tematyki szeroko pojętych działań profilaktycznych oraz w ramach programu „Przemoc boli” zakupiła materiały profilaktyczne programu dla uczniów, rodziców i nauczycieli dostarczając w ten sposób informacji o rodzajach przemocy oraz o sposobach reagowania na poszczególny rodzaj przemocy. Współfinansowała wiele programów i warsztatów z zakresu przemocy zrealizowanych przez Szkołę Podstawową nr 1 oraz nr 2 w Opatowie (wyszczególnione poniżej). GKRPA skierowała do sądu o leczenie odwykowe 1 wniosek.

W ramach działań realizowanych odnośnie sfery edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej w 2022 roku (wg informacji przedłożonych przez dyrektorów szkół i przedszkola publicznego) podejmowane były różne przedsięwzięcia i realizowane programy:

- Przedszkole Publiczne „Bajkowy zakątek” w Opatowie w 2022 r. brało udział w corocznej, ogólnoprzedszkolnej uroczystości „Znamy swoje prawa”, w której udział wzięła cała społeczność przedszkola, zamieszczało i aktualizowało tablice informacyjne w zakresie materiałów i plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, praw dziecka, telefonów zaufania oraz informacji instytucji pomocowych, wspierało rodziców poprzez działalność informacyjną (kierowanie do właściwych instytucji). Ponadto organizowało spotkania z rodzicami i pedagogiem wg zgłaszanych potrzeb, prowadziło konsultacje z rodzicami w sprawach rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. gen. Stanisława Gano w Opatowie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i profilaktyki przemocy zorganizowała warsztaty i zajęcia poświęcone tematyce przemocy i agresji były to m.in.:
 - „Archipelag Skarbów program rekomendowany” – udział wzięło 74 uczniów,
 - „Skarby ukryte w głębinach” - udział wzięło 53 uczniów,
 - „Fala agresji słownej „ - udział wzięło 95 uczniów,

Środowisko szkolne uczniów jest na bieżąco diagnozowane przez pedagoga szkolnego w zakresie potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, psychotropowych oraz innych środków odurzających. Szkoła propaguje materiały i informacje o możliwościach uzyskania wsparcia - gdzie szukać pomocy jeśli dochodzi do przemocy w rodzinie.

- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Partyzantów Ziemi Opatowskiej w Opatowie z zakresu przeciwdziałania przemocy i szeroko pojętej profilaktyki skierowanej do uczniów i rodziców organizowała programy, warsztaty i zajęcia, były to m. in.:
 - „Archipelag Skarbów program rekomendowany” – udział wzięło 58 rodziców i 78 uczniów,
 - „Cyberprzemoc – nieznana otchłań Internetu” – udział wzięło 50 uczniów,
 - „Przeciwdziałanie przemocy – spienione wody przemocy” - udział wzięło 17 uczniów,
 - „Radzenie sobie z konfliktami – okiełznać sztormy i nawałnice” - udział wzięło 27 uczniów,
 - „Cukierki” – program profilaktyczny rekomendowany jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym - udział wzięło 43 uczniów,
 - Profilaktyka bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni pod hasłami: pt. „Przystań w sieci” - udział wzięło 69 uczniów,

- Zakres profilaktyki cyberprzemocy „Łapka w górę czy łapka w dół? - dziecko w cyberkrajnie hejtu” - udział wzięło 55 uczniów.

Ponadto szkoła propaguje materiały - ulotki informacyjne, informuje o możliwościach uzyskania wsparcia poradami i konsultacjami psychologicznymi w szkole jak i innych instytucjach działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na poziomie lokalnym (Policja, PCPR, OPS) jak i krajowym m.in.: Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Pomoc dla rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem i inne zjawiska, które przyczyniają się m.in. do powstania wśród dzieci niewłaściwych postaw jest uzależnione m.in. od stopnia uświadomienia samych rodzin o występujących problemach i możliwościach ich rozwiązania. Wszystkie rodzaje przemocy mogą być niszczące dla dziecka. Zdarza się, że emocjonalne konsekwencje przemocy są dla dziecka ogromnym obciążeniem na całe przyszłe lata.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków Ich Rodzin w 2022 wsparciem i pomocą prawną objęto 17 kobiet, 8 mężczyzn i 3 dzieci. Były to osoby doświadczające przemocy lub nią zagrożone – udzielono 40 porad, ponadto przeprowadzono 6 konsultacji telefonicznych.

Punkt konsultacyjny prowadzi poradnictwo 2 razy w tygodniu:

poniedziałki w godz. 14.30 – 17.30 – konsultacji udziela specjalista w zakresie przemocy m.in. wsparcie, edukowanie, konsultacje indywidualne dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie, konsultacje dla osób stosujących przemoc w rodzinie, motywowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, konsultacje dla rodzin z problemem alkoholowym,

poniedziałki w godz. 15.15 – 17.15 – konsultacji udziela psycholog z zakresu wsparcia psychologicznego i rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych,

czwartki w godz. 9.00 – 12.00 – konsultacji udziela terapeuta uzależnień, w ramach zakresu swoich usług udziela konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, motywuje osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej, edukuje osoby współuzależnione jak żyć i wspierać osobę uzależnioną w trakcie leczenia, kształtuje umiejętności i postawy w zakresie zachowania się w sytuacjach kryzysowych.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Opatowie działa **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, który realizuje zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności m.in: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

W 2022 roku odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, zostało utworzone 7 grup roboczych, które brały udział w 27 posiedzeniach. Oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 22 rodzin tj 82 osób w rodzinie. W 19 rodzinach zdiagnozowano problem przemocy fizycznej, w pozostałych 3 rodzinach była to przemoc na tle psychicznym. Zespół Interdyscyplinarny w 2022 r. ogółem pracował nad 22 Niebieskimi Kartami. W okresie sprawozdawczym 19 razy wszczęto procedurę „Niebieskie karty”, 17 z nich zostały sporządzone przez funkcjonariuszy Policji a 2 przez pracowników

socjalnych. Przeprowadzono 28 wizyt w rodzinach dotkniętych przemocą, z 2 rodzinami przeprowadzono konsultacje telefoniczne .

Z danych przekazanych przez **Komendę Powiatową Policji w Opatowie** wynika że w 2022 r. przeprowadzono łącznie 23 interwencji zgłoszonych jako przemoc domowa. W trakcie interwencji wszczęto procedurę i sporządzono 17 Niebieskich Kart. W ramach działań profilaktycznych przeprowadzono 115 spotkań z młodzieżą/uczniami z terenu miasta i gminy Opatów.

W 2022 r. z powodu przemocy w rodzinie żadne dziecko nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy nie umieszczano osób w 2022 r. Tutejszy Ośrodek w dniu 20.03.2015 roku zawarł porozumienie o współpracy ze Świętokrzyskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Kielcach 27-501 Kielce, ul. Sinkiewicza 68 prowadzącym Schronisko dla Kobiet Ofiar Przemocy w Kielcach w celu zabezpieczenia schronienia dla kobiet w trakcie interwencji kryzysowej.

Przemoc to temat wstydlivy dla rodzin. Nikt nie powinien być wobec niej obojętny. Niezbędne są dalsze działania mające na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Oprac.: M. Ciepiela

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowie
mgr Dominika Kędziora